

Köylüler İntihar Ediyor

Koray Çalışkan

koray.caliskan@boun.edu.tr

Son on yıl hiçbir çalışan grubu için köylüler kadar zor geçmedi. Dünya uygarlığını mümkün kılan tarımı ayakta tutan köylüler geçen sene tarihte ilk kez en büyük çalışan sınıf olma özelliklerini yitirdi. Borç, acı ve yok oluş sancuları çeken bu sınıfın en alttakileri ise artık yaşamaya bile katlanamıyor.

HAYAT BERBAT

İngiltere'den Hindistan'a, Türkiye'den Mısır'a köylüler ve çiftçiler yalnızca işlerini değil gelecek düşlerini de kaybetti. 1981-2008 arası yaklaşık 2.000 İngiliz köylüsü intihar etti. Oxford Üniversitesi İntihar Araştırmaları Merkezi'ne göre bu ölümlerin küçük bir bölümü psikolojik rahatsızlıklardan kaynaklanıyordu. Sosyal ve siyasi önlemlerle bu ölümlerin önüne geçmek mümkündü.

İngiltere'nin eski sömürgesinde ise durum daha da berbat. 1997'den beri 30.000'e yakın köylü intihar etti. Yalnızca tarım eyaleti Andra Pradesh'te 5.000 köylü canına kıydı. 1998'de bir Dünya Bankası projesi sayesinde borçlanarak aldıkları tarım ilaçlarının borçlarını ödeyemedikleri için içip intihar eden 250 köylünün hikâyesi hâlâ anlatılmayı bekliyor. Bu intihar dalgası Türkiye'yi de vurdu. Gelir ve toprak dağılımının görece daha adil olduğu Batı'da dahi intiharlar artmaya başladı. Maalesef elimizde bu konuyu daha dikkatle tahlil etmemize yarayacak istatistikler mevcut değil. Ancak yalnızca izlenimlere dayanarak bile ciddi bir dalganın yükseldiğini görmek mümkün. Örneğin, Türkiye'nin en büyük ikinci ovası Söke Ovası'nda son iki ay içerisinde dört ayrı köy ve kasabadan en az beş köylü intihar etti.

KÖYE NE OLUYOR?

Birkaç muhtarla konuştum. Borç batağı artık içinden çıkılmaz durumda. "Kredi kartları bizi mahvetti" dedi bir muhtar. Yine başka bir köylü arkadaş, "Battık, ondan adam vuruyor kendini" dedi. Girdi maliyetleri kontrol dışı artıyor. Aynı esnada tarımsal emtia fiyatları yerinde sayıyor. Üzerine enflasyonu ekleyin. Bir de dünya piyasasına sunulan Birinci Dünya tarımsal ürünlerinin devlet desteğiyle ayakta kaldıklarını hatırlayın. Şaşırana şaşırarak lazım.

Acilen tarıma destek gerekiyor. Son altı ayda yaklaşık 400.000 kişi işini kaybetti. Bunların 150.000'i tarımsal istihdamın genişlemesi sayesinde iş buldu. Krizin 2008 seyri Türkiye'de bir nebze az hissedildiyse bunun bir nedeni de küçük çiftçilerin hâlâ baskın olduğu bir tarım modelinin ağır aksak da olsa işliyor olması.

Tarımda hiçbir işletme aile tarımı kadar iktisadi esnekliğe sahip değildir. Değişen koşullara hemen ayak uydurabilen küçük aile işletmeleri zor zamanlarda gerçek bir sosyal iktisadi sigorta işlevi görür. Türkiye'nin uygulaması gereken iktisadi program küçük köylü tarımını özendirerek politikaları geliştirmeye dayanmalı. Cüneyt Akman yıllar önce Birikim'de, Mehmet Altan'ın Zaman gazetesi tarafından basılan kitabı Köylüler Manşet Olunca'yı eleştiren ve başlığı "En İyi

Köylü Ölü Köylüdür” olan harika bir yazı yazmıştı. Galiba liberallerin gerçekten istediği bu ve bu da oluyor.

Gözümüzü istatistikler açmıyor, küresel kırsal bizi nasıl doyurduğu açmıyor, iktisadi ve sosyal kuramların bulguları açmıyor, bari köylülerin bir bir kapanan gözleri açsın.